

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona.
Fél évre	12 korona.
Negyed évre	6 korona.
Egy órára	2 korona.
Egyes szám ára	8 fillér.
Vidéken	10 fillér.

Megjelenik mindennap hétfőn és
o ünnep után való napon is. o

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

HIRDETESI DIJAK:

Nyilttér sora: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fill., vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Kéziratokat o nem ad vissza a szerkesztőség. o

TELEFON-SZAM: Szerkesztőség: 508.
Kiadóhivatal: 379.

Utóhangok.

— február 14.

Az alkotmányos élet helyreállta után, 1867-ben, a magyar országgyűlés alsóházában bevonult egy kisded tábor, azoknak a képviselőknek kis csoportja, akik elveik zászlajára Kossuth Lajos nevét és Magyarország függetlenségének kivívását írták. Bizony a többség megmosolyogta őket és nem sokat törődött velük. Ugy tünettek fel, mint egy régi dal elhaló utolsó akkordjai. — Mint folytatása egy régi álomnak, a mely majd elmúlik, szertefoszlik és következik az ébredés: a hatvanhetes alap. És ennek az azóta elpusztult alapnak követői akkor még nem is tartották komoly ellenfélnak a függetlenségi pártot és úgy okoskodtak fölöle, hogy elvégre ellenzék is kell, hogy legyen, ha nem volna, csinálni kellene. Nem gondolták meg, hogy abban a pár emberben az eszme él, a haza szabadságának és függetlenségének eszméje. Élt bizony és terjedt ez az eszme. Pár év múlva már megijedtek tőle és a függetlenségi ellenhallatlan terrorizmussal és erőszakkal kezelte a választásokat a fölöttébb sokszor olyannyira dicsőnek híresztelt Deák-párt.

Akkor már kezdték észrevenni, hogy a magyar nemzet nincsen velük egy nézetben és megdöbbenve konstatálták, hogy az ország legtisztább magyarság lakta vidékei küldenek függetlenségi képviselőket a parlamentbe. Ekkor megkezdték a minden úton módon való harcot a függetlenségi eszmék elfojtására. Ezért maradt meg oly hosszú időn át régi valóságában a választási törvény. Mindenki tudta és érezte pedig, hogy a kerületeknek 1848-ban sebtében történt beosztása nem felel meg sem az igazságnak, sem a magyarság számarányának. Nekik azonban nagyon is megfelelt. A függetlenségi eszme egyre nagyobb tért hódítván az országban, a hatvanhetes alapnak apránként csak a vegyes nemzetiségi kerületei maradtak fenn, és ezek az urak, akik harminchét év n át kormányozták az országot, egészen korrekt dolognak tartották azt, hogy pl. Szegeden csak négy-

ezernégyszáz polgárból alakulhat ki egy képviselőválasztó testület, ellenben Abrudbányán elegendő ahhoz százötven oláh. Céljuk elnyeréséhez azt is korrekt dolognak tartották, hogy a magyar csak tízszer annyi adó fizetése után válhat választóvá, mint amennyi adót a tót vagy az oláh választó fizet.

De azért minden nagyban és kicsinyben csinált raffinériák dacára, csak szaporodott egyre a függetlenségi párt. Tekintetbe véve mindazokat a példátlanul erőszakos fogásokat, a melyeket terjedése elébe gátul vetettek, a magyarságnak ezt a tényét olyan történelmi mozzanatnak kell mondanunk, a mely a haza ezeréves fennállásának tényét is megvilágítja. Sem bitófa, sem kinpad, sem raffinéria, sem erőszak nem tudta eltántorítani a magyart attól, hogy a haza függetlenségének a lelkében élő oltárán ne mutasson be áldozatot.

A dolgok így állván, a hatvanhetes alap kezdett számot vetni a negyvennyolcas alappal. Elismerték tényezőnek, de boldog tudatában voltak annak a hitnek, hogy hiszen bármiként alakulnak is a viszonyok, a negyvennyolcas alap ugysem kormányképes. És hogy minél kevésbbé lehessen az, igyekeztek a negyvennyolcat elföldeni a negyvenkilencel, a pozsonyi országgyűlést a debrecenivel, és beárulták a királynál, hogy ez a párt dinasztiaellenes. És az udvarnál ezt sok ideig hitték.

Hogy ez a hit ott megmáshuljon, egy olyan politikusnak kelle jönnie mint Kossuth Ferenc. Nyugodt és tudatos elme, körülvéve a nyugoti műveltség minden ismérveivel, erő, a ki feltudja emelni ugyan a harci szekercét is, de politikában ezzel legalább is egyenértékűnek tartja a nyugalmat és a türelmet azon idők megvárásához, a mikorra az ügyek megérnek. Ma — hogy a Kossuth Lajos által csinált egyetlen új magyar szavat említsük: tény, hogy a függetlenségi párt kormányképes és Kossuth Ferenc udvarképes. Így szokás mondani, hogy udvarképes, bár ebben a formájában ez nem nagy dolog, mert hiszen a királyi udvaron kardbojtot viselő mind

udvarképesek. Ennélfogva megfordított szempontból kell nézni a dolgot és azt állapítani meg, hogy a fölséges ur Kossuth Lajos fiát hivatja magához és nem az ő valóságos belső titkos tanácsosaitól, hanem a Kossuth Lajos fiától kér tanácsot. Történelmi jelentőségű mozzanat ez, a mely ideálisan is szép. Ősz uralkodónk apja valaha Kossuth Fe-

renc apjától kért tanácsot. Azután utaik elváltak, jött Debrecen, Világos, Arad. Oly hosszú idők után ismét találkozott két fiu, élemedett, tapasztalt emberek, egyik az élet hetedik, a másik a hatodik évtizedével a vállain: a számüzött gyermeke és a számüző. Az időknek micsoda tengere kellett ahhoz, hogy a félreértések ennyire elcsituljanak!

Barcsay mandátuma.

Szenzációk Bánffy-Hunyadon. — Részletek a választási küzdelemből. — A függetlenségi röpirata. — Nagy korteskedések.

— Vesztegetések és presszió.

A bukott jelölt levele.

Haraguznak a zsidók. — Az utólagos antiszemitizmus. — Készülő nyílt levél.

— Saját tudósítónktól. —

Asztalunkon egy tulipiros táblájú és tartalmu füzet fekszik, a melyben a bánffy-hunyadi pártténybeli adatokkal és számokkal világít rá arra, hogy abban az erősen ellenzéki hitű kerületben miért és hogyan tudott már megint a kormánypárt győzni? A teljesen hiteles adatok kikottyantják a be nem avatottaknak is azt, a mit a beavatottak már eddig jól tudtak, hogy t. i. nem a meggyőződés volt a legtöbb szavazat irányítója, hanem csupa olyan külső behatás és emeltyű, a minek a spontán meggyőződéshez csak annyi a köze, hogy azt elhallgattatni, vagy átgyurni igyekszik.

A röpirat részletesen beszámol arról a sok mindenben keresztül gázoló kortes munkáról, a minek a kormánypártja és annak elmarad hatatlan uszálya: a hivatalos hatalom valóságos halálmegvetéssel nekifeküdt. A személyi politika benső szolgálattételére kirendelt hivatal főnökök alantasaikat pórázra vették. A körjegyzőket a szolgabíróság „dolgozta meg” nem éppen imádsággal, a korcsmárosokra pedig finánc hatalommal ijesztettek rá. Még ott a választás színhelyén is megfenyegettek egy-egy renitenskedőt, hogy vagy beáll a kormány szekerebe igásnak, vagy bucsuzzék az engedélyétől. Az csak híveknak van fentartva — mint a pápai áldás. A hány közege csak van a közigazgatásnak a falukban, még a legcsekélyebb össze-

függésben lévőök is, mind megmutatták — persze nem jószántukból — hogy tudják mivel tartoznak a tekintetes főbíró urnak. A gazdákat, a máris hirhedtté vált tagosítási humbuggal szedték le a lábukról. Szóval tiszta választás volt minden vonalon. Rádásnak még a Bánffy grófok is, a kiknek minden ija-fija ellenzéki, a kormánypárti jelölt rendelkezésére bocsátották nemcsak a 90 szavazójukat, de néhány fanatikus kortest is. A függetlenségi elvet vallók egynehánya is az utolsó percben megcsinálta a nagy Pálfordulást és ennyi balszerencse és oly sok presszió után is Kiss Ernő 225 makulátlan, meggyőződéses szavazatot kapott, míg Barcsaynak a preparált állami és közigazgatási alkalmazottak, körjegyzők, korcsmárosok és a mézes maszlaggal megétegetett gazdák szavazatain kívül mindösszesen 80 olyan voks jutott, a melyre félig-meddig rá lehet mondani, hogy nem az ezerkezű hivatalos hatalom volt a bábja. Hunyadon, hol Barcsay társadalmilag mégis csak az első ember, az ő 98 szavazójával szemben 69-en a függetlenségi zászló alá sorakoztak. De még ennél is szebben beszél az a statisztika, mely szerint a Kiss Ernő szavazóinak 88 százaléka, Barcsaynak azonban mindössze 30 százaléka volt magyar. A guruló forintok — a melyek inkább repülő bankók valának — nem tudták a magyarsá-

got eltántoritani. Már az oláhoknál összekufarkodtak egy csomó sztreáskát és szavazatot.

A hunyadi függetlenségi párt röpiratában egyébiránt töredelmesen bevallja, hogy az ő részén is történtek hibák. 12 év óta szervezetlen tétlenségben közömbösködtek, a mi persze megboszulta magát. A választói névjegyzékeket e nemtrődöség folytán ugyancsak részrehajlóan, a kormánypárt édes javára szerkesztették meg, és vagy 200 illetékes ellenzéki esett így el legszebb alkotmányos jogának gyakorolhatásától. A legszélesebb hivatalos kortézia a választás napján sem szünetelt. Addig csak a szolgabírák faluztak és csinálták ártatlan kis játékukat, de már akkor maga a *főszolgabíró ur* vigyázott 100 Argus szemével a rendre. A vigyázóskodás támogatva a csendőrségtől szintén segített megkorrigálni az eredményt.

A röpirat mindezt keserűen — de azért nem szilajan — mondja el és azon keresztül nagyban fogadkozik a hunyadi függetlenségi párt, hogy az eljövendő választáson már csak dicsőségteljes győzelem lehet és lesz az osztályrésze. Magunk is eképp vélekedünk; ha szervezkedve, együtt tartott csapatokkal fognak elébe menni akkor kevesebben lesznek a hitehagyottak, akik függetlenségi, a míg a választás el nem érkezik, de ekkor leszavaznak a 67-es jelöltre, hogy nyomban aztán meginteli száju 48-asokká piros-fehérszöldüljenek, a legközelebbi választásig. Ezekről különben elég diszkréten írogat — pedig nem egyen voltak — a füzetke, a mely hangos bizonyosága annak, hogy ezuttal is csak annyiban volt tiszta a legtöbb választás, hogy a Manlichereket vakítóan kipucolták. Ezután talán ez is másképp lesz!

Egy másik levelezőnk az alábbiakat írja szintén Bánffy-Hunyadról.

A „NAPLO” tárcája.

HÓDÍTÁS.

— Franciából. —

A szalonban táncoltak; néhány idősebb ur a dohányzóba vonult vissza egy pohárka liqueur és szivar mellett pihenőt tartani a zajos est után. Természetesen az asszonyokról beszélgettek.

— Lám, — mondta Jacques Der-val. — a szép Leblanc asszony meg ma is legtöbbet ér valamennyi hölgy között. Nézzék csak csodásan szép szép szemeit, páratlan eleganciáját; ha fiatal ember vol-nék, valóban nem tágitanék az oldala mellől, a míg meg nem hallgatna.

— És nem is hallgatná meg önt, — felelte Maurice.

— Hogyan! tehát csakugyan igaz, a mit a fáma mesél: ez a szép asszony, akiről annyi rosszat mondott hajdanában a világ most hű a férjéhez?

— A legteljesebb mértékben hű. Annyira megváltozott, hogy senki sem ismer benne arra a régi Leblancnérát, a kinek elegendő volt

Nem értünk ugyan vele mindenben egyet, de a cikket mint érdekes tudósítást itt adjuk:

A választások az egész hazában, vagy nem bánom mondjuk választékosabban: a Kárpátoktól az Adriáig felkavarták a szenvedélyek hullámaikat. Még ma sincs szélcsönd. A nagy politikában még ugyancsak zavarosak és borzasak a felkorbácsolt vizek, de vannak még helyi politikai izgalmak is. Bánffy-hunyad nem azért van a magyar globuson, hogy a mikor mindenfelé kavarganak a politikai zivatarok, hogy akkor ott derült időjárást mutasson a barometer. A választás még benne van a levegőben. Még csak tegnap csapott ránk a röpiratocska, a melyben a függetlenségi párt egy pár száraz számmal és szürke adattal alaposan felpiszkalta a kedélyeket. Minden utcán és minden sarkon az eleven piros füzetekkel hadonásztak máig — a mikor már egy quart alaku fehér lap lépett előtérbe. Ez a csöppet sem „fehér lap” Kiss Ernő volt 48-as jelölt levele, melyben megköszöni elvtársainak a bizalmat. De ezt a levelet keserűségbe áztatta és körül garnírozta kifakadásokkal. Ezek legillatosabbja az a virágos bók, a melylyel a zilált felekezetieknek imígyen udvarol:

— *Mindenre kapható, sajnos, nagy számban letelepült és aligha mind honosított Galiciából bevándorolt szatócsok és koreszmárosok.*

Képzeltető, hogy mekkora fel-szisszenés támadt erre a filozofemita szerelmi vallomásra. Kiss Ernő különben a szolgabíró urakat is lepingálja — de ezek úgy lát-szik nem veszik annyira tragikusan a dolgot. A zsidók ellenben rop-pantul fel vannak háborodva és értesüléseink szerint nyílt levéllel fognak a szemük közé vágott súlyos sértésre megfelelni. Anélkül, hogy ennek praedjudicálni akarnánk, tisztán az igazság érdekében meg-akarunk valamit jegyezni.

egy csinos bajusz és provokáló tekintet, hogy olthatatlan szenvedélyre lángoljon. A legcsodásabb átváltozás ez, a mely a női szív eddig ismeretlen rejtelmeit tárta fel előttem. . . Ismerik önök azt a históriát, a mely ennek az átváltozás-nak oka volt? Elmondom.

Mintegy négy éves a történet. Akkoriban mme Leblanc egy tüzérszolgabíró sugta boldogító szerel-mét a titokzatosság leple alatt. Minden nap, a délutáni órákban, a mikor a férje hivatalában el volt foglalva, találkozott a kedvesével, a ki az utca sarkán várt reá egy bérkocsiban. Egész Páris tudta a titkot, csak — természetesen — a férj nem s így nem háborgatta az idyült a közbelépésével. — Leblanc urnak azonban volt egy jó barátja, a ki megsokalva végre a botrányos dolgot, feltárta a férj előtt a háza szennyését. A jó barát pontos részletekkel is szolgált; elmondta hogyan találkoznak és hogy hol van az az elrejtett fészék, ahová a tiszt a kedvesét délutáni theákra kíséri.

Egy délután — mme Leblanc mit

Legjobb tudomásunk szerint Kiss Ernő mint Kossuth párti jelölt maradt kisebbségben. A párt elveinek szövege a reá leadott 225 szavazat. E párt elveiben pedig az igazi, a valódi szabadelvűség dominál. Azt kell tehát kérdeznünk, hogy mióta szabadelvűség az, amely a bukás haragjában nyomban a felekezeti fegyverekhez nyul? Nekünk úgy látszik, hogy itt valakit megcsaltak. Vagy Kossuth Ferenc nem tudta, hogy kit ajánl és liberális pártvezér, izig-vérig szabadelvű politikus léte reakciós elveket valló férfit küldött a 48-as jelöltet kivánó kerületnek! Vagy Kiss Ernő nem tudta, hogy milyen a Kossuth-párt programja és klerikális léte szabadelvű politika képviselő-tére vállalkozott! Vagy pedig a hunyadi kerület választópolgárai — és közöttük a zsidók is — nem tudták, hogy kire szavaznak és egy antiszemitát támogatnak — holott éppen az ellenkezőt akarták és gondolták tenni. Itt szóval megcsaltak valakit és jó lenne Kossuth Ferencet megkérdeni, hogy ezt a levelet is szignálná-e? Mi úgy tudjuk, hogy nem.

Egyebekben pedig lessük, hogy miként fognak a váratlan támadásra a közvetlen érdekeltek visszavágni.

== **Mintha kibontakozás felé** közelednék a helyzet. Találkoznak a pártok, a csoportok képviselői, a legszélsőbb és hónapokkal ezelőtt még szemközt álló ellenfelek nyujtanak egymásnak kezét s ha a békülés, az intézkedés és elrendezkedés nagy munkája így folytatódik, akkor nemsokára árkádiai béke és nyugalom lesz — e honban. . . És megdöbbenve kérdezzük, vajjon lehetséges lesz-e ez? . . . Hiszen már esztendő óta éljük és álljuk a háborút, fegyverszünet is alig van és közéletünk fegyverzörejtől és politikai puskaropogástól hangos. Csak az ég tudja, mikor volt és csak az isten a megmondhatója, mikor lesz legközelebb béke. És ha lesz, mit

sem sejtett — pontos időben találkoztak ismét a szerelmesek. Elbizakodottságukban nem is vették szemügyre az utcát, tehát meg sem látták a férjet, a ki néhány lépésnyire tőlük egy másik bérkocsiból mngfigyelte, majd követte őket. A rue de Provence egy csöndes háza előtt állott meg a bérkocsi. A bűnös pár felment a lakásba, a férj lenn várt és számlálta a perceket, kétségkívül a legrettenetesebb perceket, a melyet életében kiállott.

Másfél óra hosszat tartott a látogatás; azután megjelent ismét a bűnös pár: boldogan és szerelme-sében, mint azelőtt. E pillanatban azonban mme Leblanc éles sikolylyal hátrált vissza: a kapuban előtűnik termett a férj. A mi ezután következett, azt annak idején részletesen megírták a lapok; egyike volt a legmegkapóbb tragédiáknak.

Leblanc ur — fél fejével alacsonyabb s vézna emberke volt — a hiúz ügyességével vetette magát a vetélytársra. Szemtől-szembe támadta meg, nem orozva s pusztá kézzel. Előbb néhány szóval felvilágosította a tisztet a gyálatról, a melyért most vérnek kell folynia. . . aztán torkon ragadta őt.

szólunk hozzá? Tudunk-e élni még békében is? Nem lett-e életfeltételünk, izgatószerünk, morfiumunk a politikai harc? . . . Nem fog-e hiányozni valami? Valami, ami most megvan és élénk öröme szolgál az egész politikai hazának. Lehet, sőt kell politizálni. . . És ha majd nem kell? Akkor is fognak, — mert már mi magyarok ilyenek vagyunk.

A válság.

A házalakulást elhalasztották. — Milyen lesz az első ülés. — Tisza és Andrássy tanácskoznak.

— Saját tudósítónktól. —

— február 14.

A mai nap jelentősebb politikai hírei ezek:

A házalakulás elhalasztása.

Teljesen biztos, hogy gróf Tisza István tegnapi utazásával elérte célját; az országgyűlés elhalasztása biztos dolog, ami az egész ellenzéki vonalon nagy megütközést kelt, mert biztosra vették, hogy a király nem fog hozzájárulni semmiféle elhalasztáshoz. Tisza Bécsben a következőket érte el: A király óhajta, hogy az új ház a kormány alakulása előtt ne alakuljon meg. A miniszterelnök ez óhaj teljesebbé érdekében érintkezésbe fog lépni az ellenzékkel, első sorban gróf Andrássy Gyulával, esetleg Kossuth Ferencel is; proponálni fogja nekik, hogy 17-ikén üljön össze a Ház és rögtön a megnyitás után jelentse ki a koreinök, hogy ő felsége ünnepélyesen és trónbeszéddel akarja az országgyűlést megnyitni és erre való tekintettel halasszák el az alakulást bizonytalan időre, illetőleg míg a legfelsőbb helyről tudatják a koreinöki irodával az új határnapot. Az ülés külső formája ez volna: A koreinök megnyitja az ülést és beszéd mellőzésével felszólítja a

Az egész viadal csak pár pillanattal tartott s oly csöndben történt minden, hogy a házban senki sem hallotta. . . Mme Leblanc holtra rémülve és némán bámulta őket a szögletből.

A tiszt Leblanc csapására elvesztette az egyensúlyt, hátrahanyatlott, torkán, mint acélkarmok, szorult a férj kicsiny, de rettenetes keze. A tiszt arca egyszerre torzulni kezdett, még néhány pillanat. . . aztán élet-telenül roskadt össze Leblanc kezei alatt.

Az esküdtek, mint önök is tudják, felmentették Leblancot, a kit a lapok hősként ünnepelték. Nem gyilkosság volt az, hanem párbaj: a legbecsületesebb, legkomolyabb párbaj, melynek győztese a heróikus korok daliája gyanánt viselkedett.

Ami mme Leblancot illeti, ő az izgalmak következtében hónapokig a legnagyobb fájdalmak közt szenvedett. Az a jelenet nagy hatással volt reá; férje, akit azelőtt jeientéktelennek, érdektelennek látott mindig, abban a nagy percben óriássá nőtt az ő szívében s azóta imádatlalt rajong a hőseért, aki szintén megbo-csátotta neki a multat.

korjegyzőt, hogy olvassa fel azt a királyi kéziratot, melylyel a mult országgyűlést feloszlatták és a mostanít egybehívták. Azután jönne a korelnök fentebbi kijelentése és ezzel vége volna az első ülésnek. Ha azonban az ellenzék erre a „paktumra“ nem állana rá, akkor királyi kézirattal fogják a Házat elnapolni.

Tisza ezt a királyi kéziratot magával hozta és úgy tervezte, hogy a megnyitás után rögtön átadja a korelnöknek, a ki köteles a leíratot felolvasatni és ezzel vége az ülésnek. Kormánypárti körökben biznak abban, hogy lehetséges lesz az elhatalasítás közmegegyezéssel királyi kézirat nélkül. Biznak Andrassy és Kossuth előzékenységében. Az ellenzék radikálisabb elemei viszont azt hangoztatják, hogy hadd jöjjön a királyi kézirat, majd csinálnak fellette olyan vitát, hogy az egész elnapolás illuzorius lesz. Ezt viszont a kormánypártiak forradalmi ténynek akarják bélyegezni. Azt mondják, hogy az elnapoló kézirat felolvasása után senkinek sincsen joga felszólalni és hogy a Háznak a kézirat felolvasása után rögtön szét kell mennie. Végső elemzésében a korelnök dönt, mert ha ő megengedi a vitát, akkor ez bizony folyhatik és ő viseli a felelősséget. A valószínűség a mellett szól, hogy az ellenzéki többség bele fog nyugodni a királyi akaratába, hogy újabb nehézségek ne legyenek a kibonyolítás körül. A királyi kézirat tartalmára vonatkozólag eltérők a hírek. Egyik verzió szerint az elnapolás csak március elsejéig, a másik szerint bizonytalan időre szól.

Andrassy akciója.

Gróf Tisza István ma délelőtt telefonon felhívta Andrassy Gyula grófot és kérdezte tőle, hogy mikor kereshetné fel. Andrassy erre azt felelte, hogy ő fogja Tisza grófot meglátogatni. Ez a látogatás meg is történt és amint a Budapesti Tudósító jelenti, a miniszterelnök és a homo regius félőrai tanácskozást folytattak. A mi értesülésünk szerint az országgyűlés megnyitására tárgyaltak és félig-meddig megegyezésre jutottak. A szükséges további tárgyalásokat az ellenzéki pártokkal gróf Andrassy Gyula vállalta el. — Andrassy legközelebb ismét Bécsbe megy, hogy újabb jelentést tegyen a helyzetről és hogy a királynak Wekerle és Széll meghallgatását hozza javaslatba. Félhivatosan azt jelenti, hogy bizonytalan, mikor megy Andrassy Bécsbe; ezzel szemben a mi bécsi tudósítónk azt jelenti, hogy Andrassynek okvetlen ma este vagy holnap reggel Bécsbe kell jönnie, mert a Bristol szalóban már várja a kabinetroda levele, melylyel holnap délelőttre ki hallgatásra hívják a királyhoz.

— A mi érthetetlen. Kossuth Ferenc árva szóval nem beszélt arról, hogy mit mondott a feisleges urnak és hogy mit csinált nála. Az ujság-

íróknak mindössze annyit mondott, hogy az uralkodó szívélyesen, magyaros vendégszeretettel fogadta. Hát ez érthetetlen a szabadelvű párt előtt, a mennyiben nem vág össze bécsi információival. A szabadelvű párt, valamint a kormány is úgy volt értesülve, hogy a Burgot hideg zuhanyokkal butorozzák be arra az időre, a míg a függetlenségi párt elnöke lesz a vendége — s olyan fagyos vizugarakat eresztenek rá, hogy elmegy a kedve a negyvennyolcas politika kormányképességének hangoztatásától. S ime Kossuth mosolyogva jön ki a Burgból, dicseri a király jóságát és szeretetreméltóságát, a szavai mögött pedig olyasfélét lehet sejteni, hogy örömet nemcsak a fogadtatás formája, hanem annak lényege is támasztotta. Ez az, a mi érthetetlen! Hát rosszul informáltak volna a szabadelvű pártot és a kormányt? vagy talán Kossuth Ferenc látja a feketét hajnali pirosnak? Mégis csak az első föltevés a valószínűbb mert Kossuthról mindenki tudja, hogy higgadt s okos ember s a szappanbuborékot nem nézi kösziklának. Tant pis... Ez a szabadelvű párt az ő lelkevel s az ő erkölcsével. Nem akarja elhinni, hogy az ország jogaihoz és függetlenségéhez közelebb jutottunk s a mikor ez kétségtelennek látszik, összerázkodik es olyanfajta érzésnyargal rajta keresztül, mintha vasvesszővel vágta volna végig testén.

Az önálló vámterület.

Különféle intimitások.

*
Bécs, február 13.

(B. K.) Furesa ujságom van a mai napra; nem máról való, nem is tegnapi, hanem a válság első perceiből, amikor gróf Andrassy Gyula első ízben idefent járt.

Gróf Andrassy alaposan és hosszasan fejtegette a király előtt az ő álláspontját és magyarázta, mi volna az a legkevesebb engedmény, melylyel meg lehetne teremteni és biztosítani Magyarországon a törvényhozás rendes munkáját. Azt mindenki könnyű szerrel el tudja képzelni, hogy Andrassy nem valami utérhetlen álmokképet kergetett és nem is a Kossuth-párt ősi programját ajánlotta a kormánynak; de azért határozottan többet kért, mint eddig szokásban volt a királytól magyar kormányok számára utavalóul kérni.

Különös óvatossággal hozta fel Andrassy a vámkérdést, mert eddig úgy informálták őt, hogy a király irtózik a vámkülönítésnek még gondolatától is. Jött a nagy meglepetés: a király azt mondta, hogy ő nem akarja Magyarországot boldogulásának útját állani, de Ausztria kárát sem akarhatja; ha a két ország úgy egyezik meg, hogy a vámterületet elkülönítik, a korona ebbe bele fog nyugodni.

Andrassy uszott a boldogságban. Ugy tudta, hogy eddig az elkülönítés mindig a koronán mult; az osztrák kormány egyre azt hangozta, hogy a kiegyezésből csak Magyarországnak van haszna, hogy

Ausztriában egyetlen pártnak sem kell a vámközösség és hogy Magyarország még egyoldalulag is rákényszeríti Ausztriára a gazdasági közösséget, noha ez törvény szerint már meg is szűnt.

Mikor Andrassy a királytól eljött, rögtön szaladt Goluchovszkyhoz a nagy ujsággal; az öreg diplomata mosolyogva hallgatta az ifjabb államférfiu heves beszédét, hümmögött is nagyot, nem is nyilatkozott sem jobbra, sem balra, hanem azt a tanácsot adta Andrassynek, hogy menjen el Gautsch osztrák miniszterelnökhöz, ott majd iziben elvállik, hogy miképpen és mikor lehet az önálló vámterületet megcsinálni.

Reggelre Andrassy már ott volt Gautschnál és ugyancsak örömmel ujságolta neki, hogy ime, teljesedik az osztrákok régi vágya; meglehet csinálni az önálló vámterületet, a korona nem ellenzi; hát csak mondja meg hamarosan, hogy mikor is lehetne életbeléptetni az új rendet?

Most jött a meglepetés második része; Gautsch egész nyugodtan felelte:

— Soha!

— Soha? — Ez sehogy sem akart Andrassy fejébe menni és előhozakodott mindazzal, a mivel minden más magyar is előhozakodott volna: az osztrákok örökös panaszaival, hogy Magyarország kiszipolyozza őket; hogy évek hosszú sora óta az osztrákok nem engedik törvénybe iktatni a kiegyezést stb. stb.

Gautsch megadta a magyarázatot is. Ausztria, úgy vallotta őszintén, csak addig lármázott a kiegyezés ellen, amíg biztos volt abban, hogy Magyarország nem áll el tőle; de most, hogy komolynak látszik a magyar elentállás, minden józan osztrák politikus belátta, hogy a vámközösségre Ausztriának és a dinasztának egyaránt szüksége van és ehhez képest meg is változott az osztrák pártok hangulata; most már keresztül lehet vinni az osztrák Reichsrathban a kiegyezést. Ő a maga részéről ebben az irányban fogja felvilágosítani a császárt és nem kételkedik, hogy legfelsőbb helyen az ő álláspontjának helyességét fogják végül méltányolni és eresíteni.

Szegény Andrassy nagy szomorúságba esett és elkeseredetten jegyezte meg, hogy az bizony nagyon szép, hogy Ausztriában annyira megjavultak a parlamenti viszonyok; de mi lesz Magyarországon? Ott aligha fogják magukat most még erővel is Ausztria nyakába varrni.

Andrassy maga panaszkodta el az egész dolgot egy másik államférfiúnak, a ki akkoriban szintén Bécsben járt és ez azt mondta a homo regiusnak:

— Erről eszembe jut egy régi adom. Történt egyszer Veszprém-ben, hogy egy birtokos elment a püspökhöz és megkérte, legyen segítségére a káptalani fődek bérletének megszerzésében. A püspök legnagyobb készséggel megígérte támogatását, csak azt kötötte ki, hogy a birtokos beszéljen a nagypréposttal.

A nagyprépost nyugodtan hallgatta a birtokos előadását és a hivatkozást a püspökre és végül ki jelentette, hogy végtelenül sajnálja, hogy a püspök jóakarata dacára nem tehet az ügyben semmit, mert a káptalan bérleti ajánlatot semmi szín alatt nem fogadja el. A bérlo visszasietett a püspökhöz és felpa-

naszolta neki a dolgot; ő méltósággal pedig azt mondta:

— Barátom, az én jóakaratom most is megvan és meglesz mindig, de ha a káptalan nem akar, én nem tehetek az ügyben többé semmit. Jó napot kívánok!

Az első koalíciós kormány.

Érdekes visszaemlékezések.

— Hentaller Lajos cikke. —

Koalíciós minisztérium szervezése mellett érvel a függetlenségi párt hivatalos lapjában Hentaller Lajos. Így ír:

„Néhány nap mulva talán megalakul az ellenzéki pártokból a koalíciós minisztérium. A szabadelvűpárton és 67-es rendszeren beteljesedtek azok a lángszavak, melyeket Kossuth Lajos 1848 március 3-án így fejezett ki: „Tudom én, hogy elvénhedt rendszernek, mint elvénhedt embernek nehéz megválni a hosszú élet eszméjétől. Tudom, hogy fáj darabról-darabra összedőlni látni, mit egy hosszú élet építgetett. De midőn az alap hibás, a döfés fátuma kikerülhetetlen. És mi előttünk, kikre a gondviselés egy nemzet sorsát bízta, halandó ember gyarlóságai befolyást nem gyakorolhatnak.“

Hogy ráillenek e szavak a mai viszonyokra. A 67-es rendszer elvénhedett. A 67-es alap rosz. A 67-es alapon álló szabadelvűpárt kénytelen megalkudni a végzettel, hogy élete véget ért.

Ezért kell most a szövötkezett ellenzéki pártoknak koalícióba állaniok és elveik teljes tisztaságának fenntartásával kormányt alakítaniok.

Ez leendő a második koalíciós minisztérium Magyarországon.

Az elsőnek elnöke gróf Batthyány Lajos volt.

Mert az első felelős magyar kormány sokkal heterogénebb, ellenlábásabb elemekből volt összealkotva, mint lesz ez a második.

Nézzük csak!

Kossuth Lajos kivéve a Batthyány minisztériumnak melyik tagja volt olyan, ki mozgalmas időkben akár tudott, akár akart volna helyt állani? Egyik sem!

Ott van Esterházy Pál herceg. Ő csak névleg volt magyar. Édes anyanyelvünket nem is beszélte. Nézeve, elve, meggyőződése teljesen más volt mint azé a népmozgalomé, mely őt a miniszteri székbe ültette. Olygarcha, aulista, ó-konzervatív volt s a bécsi köröknek ép olyan készköteles hive, mint ma Tisza, Khuen vagy Beck báró. Esterházy Pál a 48-as mozgalommal oly kevésbé szándékozott, vagy akarta magát azonosítani, mint tette azt Eötvös József, ki külföldre menekült, vagy Klauzál Gábor és Déák Ferenc, kik a vihar közeledtével félreállottak s elvonultak a közélet teréről.

Maga gróf Batthyány Lajos tősgyökeres magyar ember volt. Igazi ur! Valódi rabja szavának. Talpig

ember és férfi. Szécheny István nézetei és elvei merő ellentétben állottak a Kossuthéval. Egész közéleti működése nem volt egyéb, minthogy akadályokat gördített Kossuth tervei és szándékai elé.

Nem én állítom; de „Napló“-ja tesz erről szomorú tanúságot, hogy még közvetlen a márciusi mozgalmak előtt is legbensőbb viszonyban volt Metternichkel. Deák Ferenc személyes ellensége volt a nagy grófnak. Talán nem is beszéltek együtt. Mészáros Lázár derék katona ember volt, s jó magyar, de táblabíró. Szemeréről nem szólok. Őt sohasem lehetett kiismerni.

E rövid pár sorból látható, hogy az első koalíciós kormány tagjai sokkal eltérőbb nézetűek voltak, mint lehetnek a másodikéi, melyre most feltétlen szükség van.

Pótválasztások.

Az első szociálista képviselő. — A függetlenségi-párt győzelme a fővárosban. — Edelényben az ellenzék megbukott.

— Saját tudósítónktól. —

Három helyt folyt tegnap a pótválasztás, a melynek két jelentős eredménye van; az egyik az, hogy Budapesten, a hol emberemlékezett óta nem választottak függetlenségi képviselőt, most az jutott győzelemhez, — másik pedig az, hogy bejutott a parlamentbe az *első szociálista képviselő*. — A pótválasztásokról szóló tudósításainkat itt adjuk:

— február 14.

Szegvárot.

A szegvári kerületben ma folyt a pótválasztás Mezőfi Vilmos szociálista és Novák József szabadelvű jelöltek között. — A hangulat izgatott volt. A hatóság nagyszámu csendőrséget és katonaságot rendelt a választás helyére. Délben ez volt a szavazatok aránya:

Novák József	140.
Mezőfi Vilmos	256.

Késő délután zárták le a szavazást a mikor kiderült, hogy Mezőfi 491 szavazatot, míg Novák 466 szavazatot kapott. — Huszonöt szóval tehát Mezőfi lett a kerület képviselője.

Budapesten.

A főváros IX-ik választókerületében január hó 26-án megejtett képviselőválasztás tudvalevőleg eredménytelenül végződött, amennyiben ugy Plósz Sándor igazságügyminiszter, mint Ballagi Aladár egyenlő számu szavazatot kapott. Időközben a szabadelvűpárt jelöltje viszszelepett s a párt nem is állított új jelöltet. Legutóbb szó volt arról hogy a szociálista-párt Bokáuyi Dezsőt fogja jelölni, azonban a szervezetlenség miatt elálltak a tervtől s így a mai új választáson az egyedüli jelölt dr. Ballagi Aladár függetlenségi volt, a kit egyhangulag meg is választottak.

A Ballagi-párt azonban a biztos siker tudatában is minden követ megmozgatott, mert tartott attól, hogy a kiválóan szervezett sza-

badelvű-párt az utolsó pillanatban állít jelöltet. Ilyenformán elég élénk volt a Ferencváros képe, különösen a Ferenc körut 28. szám alatt, ahol a Ballagi-párt irodájában buzgó munka folyt már hajnal óta.

A Bakács-téri iskola épülete körül, a hol választási helyiség volt, azonban csak mintegy 300 ellenzéki választó várakozott az esetleges szavazásra. Reggel 8 órakor nyitotta meg a választást dr. Virava József elnök s jelentette ki, hogy eddig csupán Ballagi Aladárt ajánlották. Minthogy a félórai határidőn belül új jelöltet nem jelentettek be, így fél 9 órakor az elnök dr. Ballagi Aladárt a kerület megválasztott képviselőjének jelentette ki.

Mintegy 200 főből álló tömeg vonult ezután Ballagi Rákos-utca 29. szám alatt levő lakása elé, a hol a választók küldöttsége adta tudtára neki a választás eredményét. Közben gummikerekű állt meg a ház előtt, a melyből Ballaginé és négy apró, hatalmas piros tollas Ballagi fiúcska, a kik a választás színhelyén jártak, szállott ki.

Természetesen kijutott nekik is az éljenezésből, de még inkább a képviselő apának, a ki több párt-hive kíséretében jelent meg az erkélyen és a következő beszédet intézte a választókhöz:

„Tisztelt polgártársaim! Első szavam, amelyet önökhöz intézek megválasztásom után, a hála szava, azért a buzgalomért és lelkesedésért, amelylyel az általam képviselt eszmét diadalra vitték. Büszke vagyok rá, hogy 38 év óta a főváros kilenc kerületében én kaptam az első mandátumot, azzal a programmal, azokkal az elvekkel, amelyek évről évre hatalmasabban hódítanak. Bizonyos vagyok benne, hogy az önök ajkáról elhangzó éljenzés az egész ország szívből zengi vissza, mert a mi diadalunk nagy jelentőségű. Engedjék meg, hogy éljenzéseimre válaszolva egész lélekkel kiálthassam: éljen a Ferencváros, Kőbánya és Rákosfalva ellenzéki polgársága.“

E szavak elhangzása után a tömeg vállra vette ujonnan megválasztott képviselőjét, és a választási helyiség elé vitte, ahol újból köszönetet mondott megválasztásáért.

Edelényben.

Az edelényi kerületben a pótválasztáson Ragályi Béla szabadelvűpárti és Nagy István függetlenségi jelöltek állottak szemben.

A szabadelvűpárt részéről Demko, Nemess és Piukovich, az ellenzék részéről pedig Bizony, Kubik, Putnoky és Molnár Ákos voltak lenn a kerületben. Erős küzdelem folyt. Lakk községbe, hol zavargástól tartottak, katonaságot küldtek.

Délben ez volt a szavazatok aránya:

Ragályi Béla	343
Nagy István	198.

A szavazatok összehámlálásánál kitűnt, hogy Ragályi 966, míg Nagy csak 683 szavazatot kapott. A kerület képviselője tehát 283 szóval Ragályi lett.

A NAPLO

előfizetési ára helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona
Fél évre	12 korona
Negyedévre	6 korona
Egy óra	2 korona
Egyes szám ára	8 fillér
Vidéken	10 fillér

A honvédek — a honvédeknek.

Egy honvédezerdes a 48-as eszméjéért.

— Távirat. —

Uj korszak virradt reánk; friss szellő kezd lengedezni. A régi, nagy idők eszméi részleges diadalra jutottak, következményei homloktérbe nyomulnak s napról-napra frissebb bizonyíték jön, hogy az új csapásra szívesen lép rá mindenki, még olyanok is, a kiknek ettől hivatalból őrizkedniök kellene s a kik nem tehetik ezt minden kockázat nélkül. Székesfehérvárról táviratozzák az alábbi érdekes esetet:

— febr. 14.

A 17. székesfehérvári honvédegyezred ma harcászati gyakorlatot tartott a pákozdi síkon. Az ezred parancsnoka Siebenliff ezredes a gyakorlat befejezte után az ezredet oda vezényeltette a síkon álló 48-as honvédelemlékhez, a századokkal körülfogatta azt, s aztán a legénységhez beszédet intézett, melyben dicsőítette az elesett honvédeket, a kik egy átkos hatalom ellen küzdöttek, s a szabadságért haltak meg. Szónoklatát így fejezte be az ezredes:

— Vegyetek példát e dicsőökről s ha eljönne az idő, tegyétek azt, a mit ők tettek.

A tisztikar és legénység erre óriási éljenzésbe tört ki, majd sapkáit lengette — a mely szokatlan katonai látványosságnak, ha Beck báró tanuja lett volna minden bizonynyal fülíg pirult volna a dühtől. Valószínű különben, hogy az idegen nevű, derék magyar ezredes által rendezett incidensnek legközelebb folytatása lesz a Rendeleti Közlöny — *nyugalmasítások* című rovatában.

Kézfogó a bíró előtt.

— Saját tudósítónktól. —

A bekötött szemű Themis asszony palotájában, hol komoly arcu bírák osztják az igazságot, néh-néha szállást kér a humor is és csillogó színnel árasztja el a rideg tárgyaló termeket. Tegnap Móricz István Kolozsvár-városi aljárásbíró szobájában kopogtatott be rövid időre, ahol éppen egy szerelmi regényt tárgyaltak. Egy kolozsvári asztalossegéd és egy szobaleány voltak a perlekedők. A fiataloknak ugyanis régebben szerelmi viszonyuk volt, s a per tárgyaként egy kis gyermek jelentkezett, a kinek részére az édesanya nevet és apát keresett a törvény előtt. Az asztalossegéd azonban nem akarta elismerni az apaságot azzal az érvel védekezvén, hogy csak az anya bizonyos. A bíróság e nyomós érvel mellőzte és elítélte az alperest havi 8 korona gyermektartási költség megfizetésére. Az alperes soknak találta a megítélt követelést és egyezkedni próbált a felperessel.

Tudja mit, — segítette ki zavarából a fiát a bíró, — vegye nőül a leányt!

A sarokba szorított vőlegényjelölt hajlott is a jó szóra és nemsokára létrejött az egyezés akként, hogy az asztalossegéd ott a bíró előtt megkérte egykori kedvesének, a szobaleánynak a kezét, a ki azt kiengesztelődve nyújtotta, jobb utra tért imádója felé. . . . A szükséges kihirdetés után meg is kötik a törvényes házasságot.

Vidéki furcsaságok.

— Ahol fázna a bálteremben. —

Egyik marosvásárhelyi lapban olvassuk: „A polgári bál. Szombaton este folyt le az Iparos Polgári Egylet bálja igen szép közönség jelenlétében. Bizony sokkal többen is lehetnek volna, de a hiányzóknévsora bizonyára mostoha anyag viszonyoknak tudható be. Sok szép asszony és leány tartotta össze a jókedvű közönséget egészen a hajnali órákig. Csupán azt jegyezzük fel a rovásra, hogy *egy a táncteremben, mint az étteremben hideg volt. Az étteremben pedig éppen olyan hideg volt, hogy a közönség egy része kénytelen volt elmenekülni, hol haza, hol melegebb vendéglőbe.* Hanem nem mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy a vármegye tisztikarának egyetlen árva tagját sem láttuk ott, no meg a nagy bírói kar sem ereszkedett le odáig, hogy vagy egy tagja megjelent volna. A városi tanácsot dr. Bernády György polgármester és Nagy Imre tanácsos képviselte. Hanem azért jól mulattak a megjelentek.“

A legujabb kolozsvári mizéria.

Kevés a tüzelőfa

— Saját tudósítónktól. —

Valóban hinnünk kell a babonákban. Az újra szigorú fordulatot vett téli időjárás reáemlékeztet bennünket a néphitre, mely a téli álmából Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe előtt cammogó medve időjárás-lási tehetségéhez fűződik.

Ha szigorú idő van e napon, az öreg mackó vigan dörzsöli egymáshoz mellső lábait és örömmel gondol a már közel eljövendő tavaszra, a sok élet hozóra; de ha nap-sugár és tavaszi fuvalom fogadja ez első látogatás alkalmával, menten visszabujik vackába és fázódva menekül a tél elől, a melynek még hátra van a java. E jóslásnak alapossága az idén bekövetkezett. — Szép időnk volt a medve ébredési napján, de utána ismét új télbe estünk.

Különösen néhány napja újból olyan szigorú módon érezteti velünk erejét a tél, mintha csak tetézni akarná december óta elkövetett abnormitását. Betegek jajsza hangzik ki minden házból. Influenza, tudgyulladás és a meghűlésből eredő összes betegségek gyötrik az emberiséget. Ehhez a bajhoz most egy újabb meglepetés csatlakozik, amely bennünket kolozsváriakat érint.

A fakeskedők ugyanis avval fenyegetnek, hogy kifogyott a fakesztük és mivel nem remélve

ilyen hosszú telet a *rendes meny-nyisgre kötöttek schlusst a nagy-kereskedőkkel*, nem igen tudják, hogy honnan fogják a még szükséges mennyiséget beszerezni. Tehát hacsak a fakereskedők élelmessége nem segít a dolgon, igen hideg jövőnek nézünk eléje.

Zene.

A mai koncert.

A zenekonzervatorium a honvédzenekar közreműködésével ma este tartja meg a Vigadó nagytermében *Farkas Ödön* és *Borsay Samu* honvéd karmester vezényletével nagy zenekari hangversenyét. A hangversenyen a bemutatóra kerülő „Szimfonia” szerzője *König Péter*, a szegedi zenekonzervatorium igazgatója is jelen lesz. A hangverseny részletes műsora a következő:

1. Moszkowszki. Előjáték (Boabdil) (Borsay Samu.) 2. König Péter. Szimfonia. (d. moll). Andante, Allegretto con molto. Adagio. Scherzo. Finále. (Farkas Ödön.) 3. Volkmann R. Szerenád. (d. moll) vonós zenekara. A gordonka szólót előadja: dr. Forrai András. (Farkas Ödön.) 4. Goldmark. Bevonulási induló „Szába királynője című operából. (Borsay Samu.)

A zenekonzervatorium pártoló tagjai jegyeiket az átadott szelvényekért *Lepage Lajos Mátyás* király-téri üzletében vehetik át. Nem pártolók 1 korona belépti díjat fizetnek. Kezdeté este fél 8 órakor.

Gyilkos suhancok.

Véres eset egy kolozsmegyei községben.

— Saját tudósítónktól. —

Végzetes módon nyert befejezést egy régóta húzódó gyűlöletes per, a melynek emberélet is let' az áldozata. A véres eset a napokban történt Kolozsmegyében, a Mocsához közel fekvő Magyar Kályánban. A gyilkosok névszerint *Kodori Mannilla* és *Mezei Vassilia* tettüket előre megfontolva, bosszúból követték el, mert nagy elkeseredéssel voltak a meggyilkolt *Diosán Anászia* személye iránt. A gyilkosságok okai — mint tudósítónk írja — egy átkos hagyatéki perre vezethetők vissza. *Diosán Anászia* ugyanis régóta perelt *Kodosi Mannilla* és *Mezei Vassilia* szüleivel, a kiket a pereskedés anyagilag teljesen tönkre tett, anuyival is inkább, mert a bíróságok *Diosán Anásziának* ítélték meg a per tárgyát. E miatt nagyon elkeseredtek a pereszesek, de különösen az alig 17 éves gyermekek, a kik bosszút is esküdtek *Diosán Anászia* elpusztítására. Tervüket akként hajtották végre, hogy késő este meglesték a fűzesben a gyantalan *Diosán Anásziát*, mikor az haza akart menni és öles botokkal felfegyverkezve megtámadták. Addig ütötték az áldozat fejét, míg az a *kapott sérülések miatt behalt seibeibe*. A gyilkos suhancokat a mócsi csendőrök elfogták és beszállították a kolozsvári ügyészség fogházába.

Egyletek.

— **Dalegyleti közgyűlés.** Az államvasutak kolozsvári műhelyének „Összhang” önképző, dal- és zeneegylete e hónap 26-án délután fél

2 órakor tartja az egylet helyiségében *rendes közgyűlést* *Török Sándor* államvasuti műhelyfőnök elnökelete alatt.

— **A kolozsvári köztisztviselői szövetkezete** február hó 26-án délután 4 órakor az egyetemi közegészségügyi intézet tantermében (Mikó-utca 8 szám) *rendes évi közgyűlést* tart a következő sorrenddel: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. A titkári állás betöltése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Az 1905. évre szóló költségvetés megállapítása. 8. Esetleges indítványok. 1904 évi december hó 31-én a tagok száma 338, üzletrészeinek száma pedig 625 volt.

— **Az Egyetemi Kör** holnap délután fél 6 órakor a Kör olvasótermében rendkívüli közgyűlést tart.

A teaestély vége.

Rendőrök és munkások harca a Tornavivódában.

— Saját tudósítónktól. —

A munkások tegnapelőtt teaestélyt rendeztek a Tornavivódában.

Réggel 4 óráig a legjobb kedélyhangulat uralkodott a mulatságon, a melyen igen számosan vettek részt. Ekkor azonban egy kellemetlen incidens adta elő magát, a mely csaknem szerencsétlenséggel végződött. A hatóság részéről kiküldött *Kovács* rendőrbiztos ugyanis felszólította a mulatozókat, hogy miután az engedély ideje lejárt, távozzanak békével haza. A mulatozók közül többen ellenszegültek a rendőri beavatkozásnak, de különösen egy *Török József* nevezetű kályhás-segéd fejtett ki nagy tevékenységet. *Török* éles kést rántott elő és felugrott a zenészek emelvényére, a hol azokat kényszerítette, hogy tovább játszanak, mert ő mulatni akar. A rendőrök oda mentek, hogy vezessék le és vessék végét az egyre veszedelmesebben fellépő izgalomnak. *Török* azonban nem akart engedelmessékedni és leszurással fenyegetett mindenkit, ki feléje közeledett. Társai közül többen bátorították, hogy ne hagyja magát és védekezzék a rendőrök támadása ellen. És védekezett is. *Egyik rendőrt úgy ütötte képen, hogy az menten felfordult*, a másikat pedig úgy lökte mellbe, hogy eltántorodott. A rendőrbiztos be akarta kísértetni a pofozkodó kályhássegédet, de az elmenekült a harcterről.

Egy honvédtizedest és egy *Schuller József* nevű kéményseprősegédet mégis előállították a rendőrségben, de megfelelő igazolás után ezeket is szabadon bocsátották.

AZ EGYHÁZ.

△ **Diploma és harangkötél.** Mi a különbség a diploma és a harangkötél közt? Hogy a kérdésen az olvasó ne soká törje a fejét, mindjárt megmagyarázzuk. A bácsmegyei Monostorszegen a róm. kath. kántornak, *Knezevics Istvánnak*, ki egyuttal okleveles tanító is, csak 300 forint a fizetése, a mellette működő harangozóé pedig summásummárum 500 forint, Ebből a kis mérlegből kitűnik, hogy a diploma és harangkötél között éppen 200

forint a különbség. Ez a szegény kántor családos ember, hat gyermek atyja. *Knezevics István* a napokban kérvényt adott be a községhez, hogy emelnék fel valamicskével a fizeteskéjét. Az emberek azonban igen keményszívűek, elutasították. Sőt akadt egy gonosz nyelvű képviselőtestületi tag, aki nem kis maliciával azt tanácsolta neki, hogy *legyen harangozó*.

Kik képviselik az intelligenciát?

Most hogy Oroszországban napirinden vannak a véres események, természetesen az orosz rendőrség, mely békésebb, sőt egészen békés időben is tud magának dolgot szerezni, most még szabadabban garázdálkodhatik. Fel is használja az alkalmat, melynek, ha most elmulasztja, talán örökre vége. Most még tobzódhatik. Meg is teszi. Példa erre a kamenez-podolski rendőrkapitány, ki a minap olyan rendeletet adott ki legényeinek, hogy este 9 óra után az utcán járókat az „intelligencia képviselőinek” kivételével meg kell állítani és rövidesen ki kell hallgatni e kérdésekre: honnan—hová?! A rendeletet az összes kerületek rendőrei előtt felolvasták és megmagyarázták.

— Azután megértették? — kérdi a kapitány.

— Meg: jelentjük legmélyebb hódolattal — válaszoltak a rendőrlégények.

A mozgolódások azonban e rendelet dacára nem akartak megszűnni és minden este gyanus munkásösszejövetelek és kisebb tüntetések voltak. A kapitány ki azt hitte, hogy rendeletét a rendőrök nem elég szigorral hajtják végre és ez mindennek a magyarázata, harmadnap éjjel ellenőrző szemlére indult a városban. Megszólít egy rendőrt:

— Mi a teendő 9 óra után:

— Kötelességem a járőreket az intelligencia képviselőinek kivételével az utcán felrartóztatni és röviden kihallgatni e kérdésekre: honnan — hová?!

— És mit értesz az intelligencia képviselői alatt?

— Az intelligencia képviselői azok a szépen öltözött hölgyek, akik esti 9 óra után az utcák sarkain megjelennek és fel és alá sétálni szoktak. —

E velős válaszra a kapitány sarkon fordult és abbahagyta a szemlét.

LEGUJABB.

— **A „NAPLO” távirati és telefon-tudósítása.** —

Lonbet lemondása.

Budapest, febr. 14. (Saj. tud.) Párisból jelentik, hogy *Loubet* köztársasági elnök lemond méltóságáról, illetve a februárban megejtendő új elnökválasztáson már nem akar, mint jelölt szerepelni.

Montignoso grófnő ügye.

Budapest, február 14. (Saját tud.) Firenzéből táviratozzák, hogy *Montignoso grófnő* a szász király volt hitvese *Körner szász igazságügyi tanácsos ellen zsarolásért feljelentést tett s azok a lapok ellen is sajtópöri indított, a melyek ellene az újabb botrányt koholták.* A grófnő kijelentette, hogy *Monica* leányának nem a szász király természetes apja, azért a gyermeket nem adja át a szász udvarnak.

Budapest, február 14. (Saját tud.) **Drezdából** sürgönyzik: A király elnökelete alatt tartott minisztertanács úgy határozott, hogy *Monica* hercegnőt föltétlenül elveszik az anyjától s e célból olasz bíróság előtt pört indítanak *Montignoso grófnő* ellen. A királyt az újabb botrány lelkileg és testileg nagyon megtörte s a szász udvarban attól tartanak, hogy a király buskmorságba esik.

A varsói áldozatok.

Budapest, február 14. (Saját tud.) **Varsóból** jelentik, hogy tegnap az ottani citadel'ában *negyven forradalmárt felakasztottak.* Az utolsó napok utcai harcában a katonák 1600 polgárt megölték és 6000-et súlyosan megsebesítettek.

NAPLO.

— Hírek. —

* **Uj tanár az egyetemen.** Hírül adtuk már, hogy a kolozsvári egyetemen megüresedett földrajzi tanárséket a kultuszminiszter előterjesztésére *dr. Cholnoky Jenő* tanár kapta meg, az ismert nevű földrajzi író. *Cholnoky* tegnap délben 12 órakor tette le a tanári esküt az egyetemi tanács előtt.

* **A szakbizottságok ülései.** A város törvényhatóságának jogügyi, pénzügyi, tanügyi és rendészeti bizottságai ma délután 3 órakor a városház nagytermében a betegségből felépült polgármester elnökelete alatt ülést tartottak, a melyen a 20 ikára kitzűzött közgyűlés egyes pontjait viatrák meg. A szakbizottságok meglehetősen szürke tárgysorozattal foglalkoztak.

* **Eljegyzések.** *Ifj. Ugron Gábor* dr. szolgabíró eljegyezte *Szalay Imre* miniszteri tanácsos, nemzeti muzeumi igazgató és néhai neje, *Trefort Mária* leányát: *Lilit* **Budapestben.** — *Benel Antal* szolgabíró eljegyezte *Szamosujvárott Esztegar* Trésát, *Esztegar László* ügyvéd leányát.

* **Felolvasás.** A kolozsvári izraelita felolvasó egylet ma délután felolvasást tart. A gyűlésnek különös érdekességet kölcsönöz, hogy ez alkalommal *dr. Kecskeméti Lipót* nagyváradi főrabbi lesz az egyesület felolvasó vendége. A nagy érdeklődésre való tekintettel a felolvasás ez alkalommal az egyetem aulájában lesz. A program többi száma Weisz Elza és *Fodor Erzsébet* felolvasásai töltik be. A felolvasás délután 5 órakor kezdődik.

* **Az új rendőrlaktanya.** A város tudvalevőleg a Magyar-utca 44. sz.

alatti házat vásárolta meg rendőrlaktanyának. A ház épülete azonban rozoga állapotban volt és szükségesnek mutatkozott annak átalakításával egyszersmind megfelelő istálló építése is. Az átalakítási és építkezési munkálatok a napokban nyertek befejezést, mire a város részéről egy bizottság helyszíni szemlét tartott és az építkezéseket megfelelőnek találta.

* **Holdfogyatkozás.** Ritka égi jelenségnek leszünk tanúi szombaton e hónap 18-án Világtéri keringésükben egy vonalban kerülnek a nap, a föld és a hold. Ez a sorrend okozza, hogy a föld árnyékát reáveti a holdra s így azt majdnem felerészben eltakarva, holdfogyatkozást idéz elő. A fogyatkozás részleges lesz és este 6 óra 54 perckor kezdődik és 9 óra 7 percig tart. Legnagyobb kiterjedését este 8 órakor éri el.

* **Halál a vasutnál.** Bartha Mihály 24 éves kocsitolót munkaközben szívszélütés érte és a vasuti vágányok között hirtelenül meghalt. A hullát boncolás céljából a törvényszéki orvostani intézetbe szállították, a hozzátartozókat pedig értesítették a váratlanul bekövetkezett halálesetről.

* **Hármas halál.** A trencsénmegyei Vladicsó község — mint nekünk írják — véres eseménynek vált színhelyévé a minap. A múlt nyáron ugyanis egy ügynök sok munkást csalt ki Mindszentről Németországba azzal az ígérettel, hogy ott egy vasutépítésnél jó keresetük lesz. Annak idején 64 munkás utazott ki az ígért munkára, de nagyrésze csakhamar visszatért, mert az ügynök becsapta őket. Akadt azonban a kivándorlott magyarok között néhány, a kik ott maradtak, mert sikerült más munkát szerezniök. Ezek között volt Sós István és Vetró Illés mindszei munkások is, a kik a tél beálltaig dolgoztak. Akkor azonban munkájuk már nem akadt, a pénzüket pedig elfogyott, ennél fogva visszaindultak Magyarországra. De csak Oderbergig tudtak vonaton eljutni, onnan gyalog folytatták útjukat. Szombaton érkezett a két utas Vladicsó községbe, a hol rájuk esteledett; emiatt betértek egy ottani kocsmába, a hol éjjeli szállást kértek. Megérkezésükkor a kocsmában sok odavaló tót paraszt pálinkázott. A két magyar ügyet sem vetett a részeg tótokra, hanem egy asztalnál meghúzták magukat és ők is pálinkát rendeltek. A tótoknak hamarosan szája lett a szemükben a két idegen s az egyik, Matejka János nevű tót, aki nyáron drótozással szokta bejárni az alföldet, kérdőre is vonta a két idegent, hogy mit keresnek ott? Ebből hamarosan szóváltás keletkezett s a részeg kompánia magyar kutyáknak nevezte a két magyart. Egyszerre egy nagy üveg repült a Sós István fejéhez Erre kitört a verekedés. A tótok körülfojták a két idegent, a kik védelmükre kést rántottak elő s hamarosan olyan vérfürdőt rendeztek, hogy Matejka János, Hancsák Ádám, Pettyán Antal és Pettyán Mihály halva maradtak a küzdőterén. A

két magyar, amint a szerencsétlenség megtörtént, elmenekült a kocsmából, de másnap elfogták őket Liskón és mind a kettőt letartóztatták.

* **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

10000 koronát nyertek: 15742 98291 104158.

5000 koronát nyertek: 29834 66515 79800.

2000 koronát nyertek: 24524 81945 89700.

1000 koronát nyertek: 6376 30282 67606 70908 82587.

500 koronát nyertek: 2877 9549 12517 13737 15378 18652 20714 22501 22726 23682 24487 25447 25598 40440 44663 52705 55216 59248 65689 68690 75664 77716 78511 81184 82159 82376 82559 84005 84939 85081 87329 87487 88592 99033 100807 101602 102037 102359 103224 103831 103851 106616.

A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

* **Rendőri krónika.** — *Meglop-ta a gazdáját Csiha* Juli tizennégy éves százfenesi paraszt leány csak három hónap előtt jött be Kolozsvárra szolgálatot keresni. Müller Árpád pénzügyi tisztviselő Magyar-utcai lakásában szolgált, ahonnan pár nap előtt eltűnt. Eleinte azt hitték, hogy valami baleset érte, de ma rájöttek, hogy a fiatal leány tolvajságra adta a fejét s ellop-ta asszonya ezüst karperecét és egy arany medálját. A megszökött tolvajt most kutatja a rendőrség. — *Összeszurkált kötekedő.* Tegnap hajnalban *Vaszilán* János 52 éves mérai gazda, aki tegnap több ökröt jó pénzért eladott a kolozsvári vásárra s ennek örömeire leitta magát, haza akart utazni. Az állomás előtt az ittas ember ok nélkül belekötött több paraszt legénybe. Ezek azután kést rántottak és 12 helyen összeszurkálták s a fejét is betörték. A sebesülteket a mentők nyújtották az első segélyt. A vérgőzöző paraszt legényeket nyomozza a rendőrség.

* **Külföldi hírek.** *Klementina hercegnő regénye.* Brüsszeli távirat jelenti, hogy Lpót király tegnapi látogatást tett a flandriai grófi családnál, a mely titokban mindig melegen pártfogolta Viktor Napoleón herceg ügyét, s állítólag nekik köszönheti, hogy az eljegyzés tényleg létrejött. E látogatásból sokan azt köve kezetik, hogy a király nemsokára nyilvánosan is bejegyzését adja leánya házasságához. — *Egy new-yorki színház katasztrófája.* New-Yorkból jelentik, hogy az ugynevezett „Casino” színház, a város egyik legelőkelőbb műintézeté, tegnap délután leégett. Eppen próba volt a színházban, a mikor a tűz kiütött. A jelenlévő színtársak között rettenetes pánik keletkezett. Valamennyinek sikerült elmenekülni. — *Állat az emberben.* Triesztből jelentik, hogy a Quisisana melletti réten egy emberfejet találtak amelyről kiderült, hogy Oklan főbirtokos feje volt, akit 16 éves sárjaita gyilkolt meg. A bűnös tít meggyilkolt apját, holtestét feldarabolta, megfőzte és a kutyáknak adta. A gyilkos azt vallotta, hogy azért gyilkolta meg atyját, mert félt, hogy másodszor házasodik. — *Sikkasztó főhadnagy.* Prágából táviratozzák, hogy Schmuderer Miksa volt hajor főhadnagyot a bécsi rendőrség megkeresésére a prágai pályaudvaron letartóztatták.

Schmuderer 8000 márkát sikkasztott. — *A szigorú ppa.* A szigorú papa, Vilmos német császár, a ki Firenzeben tartózkodó fiának távirati uton megfirtotta, hogy ugyanabba a szállodába szálljon, a melyben araja, Czeczil mecklenburgi hercegnő lakik. Kétségtelen, hogy a szigorú papa az „Illik, nem illik” című rop-pant hasznos könyvecské utasításai alapján cselekszik, de rendelkezését rosz helyre címezte. A súlyos eset ugyanis a maga ridegségében úgy áll, hogy nem a trónörökös, hanem Czeczil hercegnő követte el azt a megbocsáthatatlan hibát, hogy egy földel alá költözött vőlegényével. A császár azonban nemcsak szigorú apa, hanem udvarias após is. Mint ilyen természetesen kerülte, hogy hölgyeket tanítson ki az illem szabályaira és fiára parancsolt, hogy változtasson szállást. A hölgyek azonban megértették a gyöngéd figyelmeztetést és azonnal elhagyva a fogadót, átmentek a Grand-Hotelbe.

* **Gyilkolt, mert mulatni akart.** Véres gyilkosság történt vasárnap éjjel a bácsmegeyi Kutas-puszta egyik szállásán, ahol — mint nekünk írják Bozsics Pál odavaló jómódú földbirtokos rablőgyilkosságnak esett áldozatul. Vasárnap éjjel a szalasi lakosok mulatságot rendeztek a kutas csárdában. Ott volt a pusztá egész fiatalasága, sőt még az öregek közül is többen. A jókedv elragadta a fiatalaságot, de különösen Bozsics Ilesnek volt szilaj jó kedve, aki csupán virtuskodásból tíz koronásokat ragasztott a cigányok homlokára. Ezt a virtust, de különösen a sok pénzt megirigyelve Osztovcics Mihály nevű béres legény, aki tudta, hogy Bozsics két nappal előbb nyolc szekér tengerit adott el, tehát annak az árából telik a mulatságra, neki pedig alig volt annyi pénze, hogy egy deci pálinkát ihatott volna. A sorsnak ez a mostoha elbánása gorosz tervet érlelt meg Osztovcicsban. — Éjjel felé kisompolygott a kocsmából, kezébe vett egy akácfadorongot s elindult a közel lévő Bozsicsék szállására. A tanyán csak az öreg Bozsics volt egyedül. Gyermekei és a cselédek mind a mulatságon voltak. Osztovcics bement a Bozsicsék szobájába s a sötétben tapogatózni kezdett. Hamarosan megtalálta az ágyat, ahol az öreg ember feküdt, s ekkor hatalmas ütést mért az öregre, de nem jól talált, mert Bozsics az ütés után felugrott s a sötétben dulakodni kezdett a merénylővel, miközben a fiatal gyilkos még néhány ütést mért az áldozatra, a mitől az örökre elnémult. A gyilkosság után Osztovcics kikutatta a ledát, a hol 1600 korona készpénzt talált. Ezt magához véve, visszament a mulatságra s aztán ő kezdett mulatni s hajnal felé már csak úgy szórta a pénzt. Reggel az öreg Bozsicsot halva találták hazatérő gyermekei. Az esetről azonnal értesítették a csendőrséget, mely a gyilkost még a kocsmában találta, ahol rögtön le is tartóztatták. Amikor megkérdezték, hogy miért követte el a szörnyű bűnt, egykdvben azt felelte, hogy mulatni akart.

x **Látta-e Ön már a Rónai „Európa”** kávéházában a Lefkovits fele új billiárd asztalokat?

MULATSÁG.

Farsangi napló.

Febr. 16. Vörös-hál (New York).

Febr. 18. Dohánygyári dalkör dalestélye (Vigadó).
Febr. 18. A Kolozsvári Iparos Egylet házi estélye (Iparos Egylet).
„ 21. Megyei piknik, Megyeház.
Febr. 21. Az izraelita nőegylet bálja. (New-York.)
Március 4. Szent-Imre-egylet-estélye, Központi szálló.
Március 4. Dávid Ferenc-estély, New-York.
„ 11. Megyel piknik, Megyeház.

Törvénykezés.

Érdekes házasság.

+

A párisi törvényszék ítélőtanácsa mostanában olyan házassági esetet foglalkozik, mely a maga nemében érdekesség dolgában ritkítja párját. Egy fiatal asszonykáról van szó, a ki — noha még nem érte el a tizenhatodik életévet — harmadszor ment férjhez és pedig ugyanahoz az emberhez. Az asszonyka Vareuil grófnő leánya: Odette Castel de Vareuil grófnő, a kit 1902-ben 13 esztendő korában egy Breant de Marlac nevű fiatal gróf megszöktetett és Londonban a Szt.-Pál-templomban meg is esküdött vele. A gróf azonban nem tartotta elégségesnek az egyházi szertartást és Doverben megkötötte a házasságot polgári uton is, ezután pedig visszatért nejével Párisba. Ekkor kiderült azonban, hogy a házasság Franciaországban a kettős szertartás dacára sem érvényes, — mert a menyasszony nem volt törvényes kora. — A fiatal pár sietett diszpenzációt kérni Loubet elnöktől, hogy viszonyukat törvényesíthessék, még pedig azon az alapon, hogy a gölya már kepelget. A diszpenzációt meg is kapták és megesküdtek harmadszor is. Most azonban a fiatal asszony édesanyja, azon az alapon, hogy a veje nem is gróf, csak egy szelhámos család, meg hogy leánya a diszpenzáció kérése idején nem is nézett családi örökök elé és csak egy hamisított orvosi bizonyítvánnyal igazolta állapotát, kéri a házasság megsemmisítését. A fiatal férj az anyós vádjával szemben bemutatta a törvényszéknek iratait, a melyek származását igazolják és bemutatta a kis gyermek születéséről szóló bizonyítványt. A gyermek azonban rövid idő múlva meghalt.

SZÍNHÁZ

A színház primadonnája. Janovics Jenő, a kolozsvári Nemzeti-Színház új bérloje most szerződtette első operett primadonnáját: *Sárosi* Paula a kassai színház volt énekesnője személyében.

⊙ **János vitéz.** Kacsóh Pongrácz daljátéka, ma ötödször kerül színre, pártatlan számu bérletben.

⊙ **A szaharai konzul.** Tegnap teljes disztelvezéssel főpróbát tartottak Guthi Soma új bohózatából „A szaharai konzul”ból. A bohózatnak előreláthatólag nagy hatása lesz. Különösen a férfi szereplőknek jutott a szerző hálás szerepeket. Kassai egy donjuanoskodó labdarugót, Mészáros egy amerikai diplomás fogorvost, Szegő egy tűzoltó-parancsnokot, Hajnal a Szaharai császárság budapesti konzulját, Dezséri egy fővárosi kávéházi ingyen-élőt, Bérczi egy ábrándos fogteknit-

kust játszik. A bohózat fő női szerepét Horváth Paula adja. „A szaharai konzul“, páros bérletben, csütörtökön kerül bemutatásra.

○ **Márkus Lili zongoraművésznő** szombati hangversenyének érdekes műsorát itten közöljük: 1. Bach D. Albert: Preludium és Fuga. 2. a) Chopin: Nocturné. b) Chopin: Etude. c) Chopin: Ballada. 3. a) Schuman: Morceau de Nuit. b) Schubert-Fischhof: Ballet-zene. c) Sauer: Murmure de Vent. 4. Liszt: Spanyol Rhapsodia zenekar kísérettel.

○ **Egy csésze thea.** Lili szombati hangversenyének két szakasza közt új betanulással fog színpad kerülni a rég pihentetett egy felvonásos francia vígjáték: „Egy csésze thea“ a főszerepekben Megyeri igazgatóval és Horváth Paulával.

Színházi napló.

Szerda: János vitéz (b. 121. sz.).
Csütörtök: 1-ször: A szaharai konzul (bérlet 122. sz.).
Péntek: A szaharai konzul (b. 123. sz.).
Szombat: Márkus Lili zongoraművésznő hangversenye és új betanulással: Egy csésze thea (b. szünet XVII. sz.).

REGÉNY.

Jgélet.

— Regény. —

Írta: **Elzéar Pierre.** 27

Clotild a fiatal leányoknál sajátos naivitásával beszélt mindenről s ezzel bizonyította, hogy a vendég megnyerte bizalmát.

— Azt állították, mondá egyszer, hogy Jean ur udvarolt Helénnek; én legalább többektől hallottam — mert atyám nem engedte meg, hogy a Guilmain ügyre vonatkozó híreket olvassam s a tanu vallomásom után mindjárt visszavonultam. Nos, én, mondhatom semmit sem vettem észre. Csak lefoglalta barátságát, a miért bevallom őszintén, féltékenykedtem is egy kicsit.

— Többször beszélt Helénnel és tovább mint velem, igaz, hogy mi ritkábban is találkoztunk. Aztán természetes is volt. Helén férjénél volt, eleven jó kedvű és szászorta szellemesebb mint én.

Abból a mit a fiatal leány mondott, vagy a mit ki lehetett olvasni beszédéből, Jean nem járt el valami ördögi ravasztsággal, hogy meghódította Helént, hanem ő maga hódolt meg Helén első látogatásakor. Leküzdhetetlen vonzalom ejtette őt rabul.

— Kisasszony, kérdé egyszer Roger, a közönyöst színlelve, nem ismert vagy nem hallotta soha, hogy Peyrelnének ellensége van?

— Nem, felelt Clotild. Ki ne szerette volna Helént? Nem hiszem, hogy bárki, ki ismerte őt, megszabadulhatott attól a varázstól, melyet mindenkire gyakorolt. Nem hallottam egy személyt kivéve, hogy őt valaha megszidták volna.

— Ki volt az az egy személy, kisasszony?

— Édes atyám.
— Hát oly rosszakaratu az édes apja?

— Egyáltalán nem az, de vannak dolgok, melyekről határozott véleménye van. Helén pedig, ha vala-

mit fejébe vett azt mindenáron kiakarta vinni. És amellet épen oly konokul megmaradt, mint atyám. Persze, így aztán gyakran volt közöttük nézeteltérés, a melynél sem az egyik, sem a másik nem engedett. De ezeknek a vitáknak soha sem volt komoly következménye. Másnap Helén kibékítette apámat bájos mosolyával, megbánásával, kedves beszédével, ő pedig mentegetődzött tulságos szigoráért.

— És folytatódta ezek a perpatvarok barátnőjének házassága után is?

— Igen, de sokkal ritkábban. Apám ritkábban látta ezután Helént, különösen mikor Jean ur is kezdett házukhoz járni, mert ki nem állhatta.

— Mégis, vallomása nem volt terhelő, egész közönyös volt a szerencsétlen Guilmainra nézve.

— Ott volt a tárgyaláson?
— Nem, elolvasta kíváncsiságból a lapokat.

Peyrel visszaérkezése zavarta meg őket. Clotild az órára nézett. Már tizenegyet mutatott. Felemelkedett hát, megrémülve a késői időtől s nevelőnője követte. Kezet szorított Peyrellel és legelőször mióta ismerte Rogerral.

Peyrel vette a lámpát és felkisért a hölgyeket.

Roger a szalón egyik sarkába huzódott s még egyszer át gondolt mindent a mit Clotild mondott. Bár ez előtt is meg volt győződve bátyja ártatlanságáról, mind azok után a mit hallott, tudta bizonyosan, hogy Guilmain Jean igazságtalan ítélet áldozata. De még mindig nem volt kezében semmi bizonyíték.

Egy magányos gyertya világította meg a nagy termet.

Az ajtó félig nyitva maradt. Egyszerre megjelent Boismarin a küszöbön. A keresztény testvérek társaságából jött. Nem látta Rogert a sarokban ülni. A sötétben csak Helén szemei ragyogtak.

(Folytatjuk)

Főszerkesztő dr. Óvári Elemér
Felelős szerkesztő Szász Ödön
Kiadó „Napló“ hirlapkiadó-vállalat

NYILTTÉR*)

Óvás.

Mindenkit felkérek, hogy kiskoru, vagyontalan fiam: *Rettegi Gyárfás* joghallgatónak se ne hitelezzen, se ne kölcsönözzön, mert az ő adósságaiért felelősséget nem vállalok s azokat nem fizetem ki.

Déva, 1905. febr. 13.

Rettegi Gyárfás.

Reggelig nyitva.

Jókai kávéházban Jókai-u. 4. sz. a farsangi idény alatt naponta, éjféltől után

friss korhelyleves és valódi szepesi torma virsli.

Mulató közönség találkozó helye

Heimann Sándor kávé.

Reggelig nyitva.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

OSZI ALBERT
ékszer és óra nagy-raktára, Kolozsvárt, Wesselényi M.-u. 2. nagy választék ezüst árukba. — Javítások felvállaltatnak.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Részvény Társaság
Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. sz. I. em. (Br. Jósika-palota)

Elfogad betéteket a legelőnyösebb kamatozás mellett naptól-napig s azokat felmondás nélkül fizeti vissza s a betéti kamatadót is sajátjából fizeti.

Számitól váltókat előnyös kamattal mellett.

Kölcsönöket nyújt értékpapírokra és váltófedezet alapján, jelzálogkölcsönöket ad földbirtokra és házakra előnyös kamattal mellett.

Sorsjegyek, záloglevelek és egyéb értékpapírok beszerzését, valamint a sorsjegyek húzásainak nyilvántartását minden díj nélkül eszközli.

Dosztálysorsjegyek elárusítási helye.

Az összes bank és takarékpénztári üzletekre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál

az igazgatóság.

Hivatalos órák: d. e. 9-től fél 1 óráig.

A helyároshban a legforgalmasabb helyen

három ház

együtt mellett — eladó. —
Értekezhetni lehet Kolozsvárt, Timár-utca 13. sz. a.

A NAPLO telefonszáma
Szerkesztőség: 503.
Kiadóhivatal: 379.

ÉTKEZŐ ÉTKEZŐ

Olcsó és jó házi koszt.

A Szt.-Lélek-utca 2 sz. alatti

ÉTKEZŐBEN

mérsékelt áron kitünő reggeli ebéd és vacsora kapható.

Az egyetemi ifjuság kedvezményes árban részesül.

Ebéd és vacsora előfizetés egy óra 16 forint, hetenként négy tál étellel.

Olcsó és jó házi koszt.

= Napló =

független politikai napilap

előfizetési ára:

Egy évre . . .	24 korona
Fél évre . . .	12 korona
Negyed évre . . .	6 korona
Egy óra . . .	2 korona
Egyes szám ára	8 fillér.

Kapható a dohánytözsdekben és minden elárusítónál.

Új üzlet! A vashid mellett Új üzlet!

valódi SINGER varrógépek raktára.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a volt **Bernáth E. Sándor**-féle kerékpár és varrógép-kereskedést átvettük és azt

Finkler és Társa

cég alatt (Babos-palota) tovább vezetjük.

Nagy raktárt tartunk kerékpárokban, varrógépekben és azok alkatrészeiben.

Mechanikai javító műhely.

Javitunk: varrógépeket, kerékpárokat és írógépeket. Készítünk: villany csengő berendezéseket, emailrozásokat, nickelezéseket és minden e szakmába vágó javításokat **olcsón és pontosan.**

Varrógépek részletfizetésre is kaphatók gyári áron!

Szerkezeti hibákért 6 évi jótállást vállalunk. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölünk. A n. é. közönség b. pártfogását kérve vagyunk

tisztelettel **FINKLER és TÁRSA.**

☛ **Telefon-szám 399.** ☛

STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedése

KOLOZSVÁR, Wesselényi-utca 12. szám.

A közelgő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy **STERN JÓZSEF** liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedőnél Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 12. szám alatt

a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fűszert és tűzifát beszerezni.

Ne mulassza el senki sem hirdetésem valóságáról meggyőződni.

Első kézből, a gyárban vásárol! Ön olcsón és legjobban!

Első magyar Villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és a hangfokozó gerenda feltalálója

Budapest, II., Lánchid-utca 5. szám.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (specialitás) fa-, réz-, fuvó- és vonós hangszereit, czimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3-, 4-, 5-, 6- torintól felebb, a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobban, erősebben és légyabb hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítással 4-irt.

Harmonikák legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal, 2-20, 3-, 4-, 5- torintól felebb. Különleges acélhangu hangversenyharmonikák saját minták.

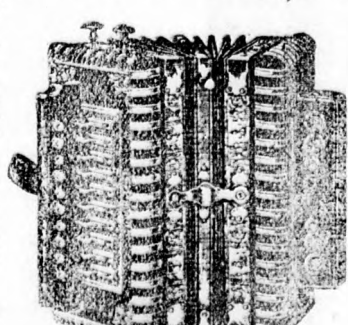
Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett, jutányos áron, eismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Javitások az összes hangszereken, különleges szakszerű pontossággal, jutányos áron eszközöltetnek.

Kezesség minden egyes hangszernél

Kivitel nagyban és kicsinyben!

Árjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és hérm. küldetik.

Az
„Erdélyi Általános

Takarék és Hitelszövetkezet“

KOLOZSVÁRT, Ferencz József-ut 2.

betétekért 5% kamatot fizet

s a további 1/2 %-ot kitevő betétkamatadót

is sajátjából fedezi.

Ujhelyi M. és Társa

könyvnyomdája

Kolozsvár,

Jókai-utca 15. szám.

Elkészítetnek mindennemű nyomtatványok a legújabb és legdiszesebb kiállításban jutányos áron

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek

Telefon szám 379.

Előfizetési

Egy évre . . .
Fél évre . . .
Negyed évre . . .
Egy hónapra . . .
Egyes szám ára . . .
Vidéken . . .

Megjelenik minden

ünnep után

Ismételt

hogy a ma

megoldása

h észégeket

ben. Sem

paszlatat,

hogy e

kételkedjün

Ismerete

szerve m

zeti törekv

fogják föl

seinket, m

válásra ír

a különvá

Habsburg-

lásától isz

Kossuth

csi kihallg

sen aligha

nyára nem

foszlott a

nem egy

dalom vált

mindazoná

azt hinnün

kihallgatás

bajainkat

retté vált

ban Deák

Lajos is s

ott még m

teltetnek.

Kossuth

azért sem

jelentőség

csupán az

rona imm

vezérének

gatta, de

azt, hogy

nes tanác

befolyásul

ték. Annyi

ban még

cimbora,

szanak a

És ezen

ságosan

igaz, hog

legnagyobb

képviselő

ban több

tény az is

beli nag

szabadelv

48-as Ko

es ellenzé

altal vált

zéki több

s így a m

voltaképp

ratából s

Egészen

lesz ez,